

BIYOMEDİKAL MÜHENDİSLİĞİ İSTİHDAM ALANINDAKİ DARALMA VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ*

Cansu Akbay - *Biyomedikal MDK Üyesi*

cansu.akbay@hotmail.com

Ülkemizde ve dünyanın çeşitli yerlerinde Biyomedikal Mühendisliği eğitimi standart bir müfredatta sahip değildir. Biyomedikal Mühendisliğinin disiplinler arası bir bölüm olmasından dolayı, fen, tıp ve diğer mühendislik bilimlerindeki gelişmelerden yararlanarak tıp ve biyoloji alanlarına teknolojik çözümler üretmek üzere şekillenen bir eğitim modeli olduğu söylenebilir. Eğitim müfredatının şekillenmesinde öğretim elemanlarının mezuniyet ve akademik çalışma alanları da etkili olmaktadır. Temel Biyomedikal Mühendisliği eğitimi değerlendirildiğinde, 4 yıllık lisans eğitimi boyunca alınan biyomedikal enstürmantasyon, tıbbi görüntüleme, biyomalzeme, doku mühendisliği, klinik mühendisliği gibi biyomedikal mühendisliği konularının tamamında yetkin olmak söz konusu değildir. Biyomedikal Mühendisliği bölümü mezunları bu konularda bir uzmanlık elde etmek için lisansüstü eğitime devam etmektedirler. Akademik düzeyde kalan bu ilerleyiş ne yazık ki sektör ihtiyacını karşılamamaktadır. Biyomedikal Mühendisi istihdamındaki azalma, mezunlarının kalifiye olmamasından ziyade sektörün doyuma ulaşması ve işverenlerin istediği yetkinliklerin üzerinde (aşırı kalifiye) olarak değerlendirme yapmalarından kaynaklanmaktadır. Buna rağmen Biyomedikal Mühendisliği bölümlerinin sayısı sektör ihtiyacı ve mezun işsizlik oranı değerlendirilmeksizin YÖK tarafından arttırılmaktadır. 46. Dönem Biyomedikal Meslek Dalı Komisyonu (MEDAK) ve 24. Dönem EMO Ankara Şubesi Biyomedikal Meslek Dalı Komisyonu (MDK) çalışma programında YÖK ile gerekli görüşmelerin yapılması yer almaktadır.

Biyomedikal Mühendisliği'nin yaşam alanı olan sağlık kuruluşları ve hastanelerde Biyomedikal Mühendisleri'ne ayrılan kontenjan oldukça kısıtlı olmakta, klinik mühendisi olarak ataması gerçekleştirilen veya taşeron altında sözleşmeli olarak çalışan Biyomedikal Mühendisleri'nin faaliyetleri değerlendirildiğinde iş alanı teknik bilgi ve beceriye dayanmasına rağmen idari boyutta kalmaktadır. Kısıtlı istihdamdan dolayı, klinik mühendisliği görev tanımı içerisinde alınan kararların

tek bir kişi tarafından alınıyor olması subjektif yaklaşımlara sebep olmaktadır.

Kamu İhale Kanunu'nun 11. Maddesi gereği ürün sınıflandırması olmaksızın birbirinden bağımsız tüm ürünleri kapsaması ve tıbbi cihazların bu genelleme dışında olması gerekir. Tıbbi cihaz ihale süreçlerinde bir muayene kabul komisyonu oluşturulmalıdır ve komisyonun denetlemesinde en az bir Biyomedikal Mühendisi olmalıdır.

Biyomedikal danışmanlık hizmetleriyle sağlık yatırımlarında mimarlık, müşavirlik firmalarında rastlamaktayız. Özellikle son zamanların gündemindeki kamu-özel ortaklığı ile gerçekleşen sağlık entegre kampüsü, diğer bir deyişle şehir hastaneleri projelerinde sözleşme gereği yüklenici tarafından hazırlanacak medikal ekipman, liste, şartname ve projeleri incelemek; ilgili cihazların kurulum ve işletme işlemlerini yerinde denetlemek üzere müşavirin Biyomedikal Mühendisi istihdamı zorunlu hale gelmiştir. Biyomedikal Serbest Müşavir Mühendislik (SMM), yani tek başına imza yetkisinin tanımlı olmamasından dolayı bu hizmetler bağımsız olarak verilememektedir. Tasvir edilen bu sorun doğrultusunda EMO'nun mevcut SMM Yönetmeliği'nin içindeki Biyomedikal SMM kısmının altının doldurularak bir çerçeve çizilmesi gerekliliği ortaya konmuş ve 46. Dönem Biyomedikal Meslek Dalı Komisyonu (MEDAK) ve 24. Dönem EMO Ankara Şubesi Biyomedikal MDK tarafından Biyomedikal SMM 'in oluşturulması için ön hazırlıklar sürmektedir.

Biyomedikal Mühendisliği hizmetleri yalnızca insan sağlığı değil, diğer canlıları da kapsamaktadır. Veterinerlik hizmetlerinde Biyomedikal Mühendisliği alanı boş kalmıştır. Hayvan barınakları, hayvan hastaneleri gibi kurumlarda Biyomedikal Mühendisleri için ciddi bir istihdam alanı yaratabilir. Dolayısıyla Biyomedikal Mühendisliği meslek alanını tanımlarken yalnızca tıbbi cihaz üzerinden gidilmemelidir, bunun gibi eklenebilecek tüm canlıları kapsayan birçok sağlık hizmeti de mevcuttur.

*Bu yazı *Biyomedikal Mühendisliği Mesleği ve Türkiye'deki Durumu Çalıştayı Özetler Kitapçığı, EMO Ankara Şube 24. Dönem Biyomedikal MDK ve EMO 46. Dönem Biyomedikal MEDAK toplantı tutanaklarından derlenerek hazırlanmıştır.*